

DZIENNIK WILEŃSKI

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: ul. Dominikańska 4. Telefon Redakcji i Administracji 448. Drukarni 520. Redaktor przyjmuje od g. 2—4 po poł. Administracja otwarta od g. 9—6, w niedzielę i święta od 12—1. „Dziennik Wileński” wychodzi codziennie z wyjątkiem poniedziałków i dni poświątecznych.

PRENUMERATA miesięcznie z odnośnieniem 500000 mk., z przesyłką pocztową 500000 mk., za granicą 1000000 mk., cena pojedynczego numeru na prowincji 300000 mk. CENA OGŁOSZEN: za wiersz milimetr, przed tekstem i w tekście 225000 mk., za tekstem 120000 mk. — W numerach świątecznych oraz z prowincji o 25% drożej. Każda nowa podwyżka taryfy obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia. Konto czekowe w Poczt. Kasie Oszcz. № 80187.

Telefonem z Warszawy.

(Od własnego korespondenta.)

Sprawa zarzutów przeciwko Prezesowi Wileńskiej Dyrekcji Kolejowej w Sejmie.

Ostatnie dwa posiedzenia komisji komunikacyjnej zajęła w dalszym ciągu obszerna dyskusja w sprawie gospodarki leśnej w okręgu Wileńskiej Dyrekcji P. K. P.

Sposób prowadzenia tej gospodarki, wyrab drzewa, gospodarka w tartakach, zle omowy z dostawcami i przedsiębiorcami leśnymi, wypłata zaliczek niektórym faworyzowanym przedsiębiorstwom (Cyrński), terroryzowanie pracowników kolejowych przy składaniu zeznań w sprawie nadużyć—oto zarzuty z jakimi pod adresem Dyrekcji Wileńskiej, a właściwie jej prezesa Inż. Landsberga wystąpili posłowie Wyszowski, Morażeński, Pławski, Kurytowicz, Paczkowski i Helman. Trudno szczegółowo przedstawić całą dyskusję. Z walki naogół wyszedł p. Landsberg obroną ręką.

W rezultacie tej długiej dyskusji zgłoszono dwie rezolucje: jedną posła Tabaczyńskiego, która nie przesądza o wynikach śledztwa prowadzonego przez podkomisję pod przewodnictwem sen. Siedleckiego, żąda stopniowego i celowego zlikwidowania całokształtu gospodarki leśnej, jako niezwiązanej z kolejnictwem i drugą posła Pławskiego, który żąda dokładnego dochodzenia i zdania z niego sprawy przed Sejmem.

Pe zgłoszeniu tych rezolucji, na które cała komisja wyraziła zgodę, wystąpili posłowie Kurytowicz, Polakiewicz i Paczkowski z poprawką do rezolucji posła Pławskiego, w której żądają, by rząd dla umożliwienia śledztwa zawiesił w urzędowaniu, względnie usunął z Wilna Inż. Landsberga, ponieważ on rzekomo uniemożliwia przez stosowanie teroru do podwładnego sobie personelu przeprowadzenia śledztwa. Przeciw tej rezolucji wystąpili bardzo ostro posłowie Tabaczyński, Hyciekiewicz i Erdmann i ostatecznie komisja uchwaliła rezolucję żądającą śledztwa, ale odrzucając wniosek, wzywający rząd do zawieszenia p. Landsberga w czynnościach.

Na następnym posiedzeniu ma być omawiana sprawa leśnych kolejek wąskotorowych w obrębie Dyrekcji Wileńskiej P. K. P.

Wniosek nagły w sprawie stosunków polsko-litewskich.

Na wczorajszym posiedzeniu Sejmu został zgłoszony przez posła Jana Dębskiego (P. S. L. Piast) wniosek nagły, domagający się, aby rząd użył wszystkich środków celem usunięcia ciągłej groźby wojny na granicy polsko-litewskiej, oraz w sprawie przywrócenia praw ludności polskiej w Litwie.

Przeciwko nagłości przemawiał poseł Taraszkiewicz (Białorusin), który ośmielił się bronić Litwy i twierdził, że wniosek jest postawiony przez ludzi, którzy nie mają czystych rąk w stosunku do mniejszości narodowych.

Wywołało to oczywiście burzę na ławach poselskich. Zaczęto wlewać: „prez z nim, renegat, prowokator”. Marszałek na 5 minut przerwał posiedzenie, a poseł Taraszkiewicz opuścił trybunę.

Po przerwie nagłość wniosku uchwalono. Za nagłością głosowały wszystkie stronnictwa polskie z wyjątkiem kilku socjalistów.

Wpływy do Skarbu Państwa.

W ciągu pierwszych dni kwietnia roku bieżącego na poczet podatku majątkowego wpłynęło do 13 kas skarbowych, oprócz wpływów na zboże przeznaczone na wywóz i weksli przemysłowych—8.424.108 fr. zł., podczas gdy za cały miesiąc kwiecień był preliminowany wpływ 13.000.000 fr. zł.

Zapisy na akcje Banku Polskiego.

WARSZAWA, 8.4. (A. W.) — Komitet Organizacyjny Banku Polskiego ogłosił, iż podsumowanie zapisów na akcje Banku wykazało przeszło 40000 akcjonariuszy i przeszło 819000 akcji. Prócz tego Min. Skarbu sprzedało 200000 akcji na warunkach ulgowych. W ten sposób miljon akcji został rozkupiony przez społeczeństwo wewnątrz kraju.

Przygotowania do reformy walutowej.

WARSZAWA, 8.4. (A. W.) We wszystkich Departamentach Ministerstwa Skarbu w prace przygotowawcze do wprowadzenia złotego z chwilą uruchomienia Banku Polskiego. Omawiana jest zwłaszcza sprawa przechowania należności skarbowych, nasyceń rynku walutą złotą, sprawa wypłat. Zgodnienia te należy gruntownie rozważyć aby zmiana waluty nie odbiła się niekorzystnie na życie gospodarczym kraju.

Ustawa o ochronie lokatorów.

WARSZAWA, 8.4. (Pat.) — Sejmowa komisja prawnicza obradowała dziś w dalszym ciągu nad poprawkami senatu do ustawy o ochronie lokatorów. Z ważniejszych poprawek komisja odrzuciła poprawkę do artykułu 7, w myśl której wydatki na ubezpieczenie od ognia należały do świadków, obciążających lokatorów, do art. II, w myśl której w domach będących własnością państwa, komisja urzędowa, którego stosunek służbowy skończył się dopuszczalną jest bez dostarczenia odpowiedniego mieszkania, tylko wówczas, jeżeli urzędnik został wydany w skutek wykroczenia służbowego,

Nabożeństwo żałobne za dusze

Bolesława SZTRALLA i Władysława JASIEŃSKIEGO

odbędzie się w Kościele Św. Ducha we czwartek dnia 10 kwietnia r. b. o godz. 9-ej rano

O czym zawiadamia

Związek Kupców i Przemysłowców Chrześcijan m. Wilna.

względnie o ile dobrowolnie rzekł się posady. Do art. 25 o podatku komornianym, przyjęto poprawkę, w myśl której zostały zwolnione od podatków nieruchomości w mieszkaniach jednopokojowych, oraz nieruchomości stanowiących własność związków samorządowych. Nadto przyjęto poprawkę senatu. W myśl której ustawa ma wejść w życie z dniem 1ym miesiąca następującego po jej ogłoszeniu. Następnie komisja przyjęła rezolucję posła Matakiewicza (Str. Kat.

Lud.) wzywającą rząd, aby do czasu wejścia w życie nowej ustawy o ochronie lokatorów wstrzymał zarządzenia komisji funkcyjnej rządowej państwowych i ich rodzin, z mieszkań znajdujących się w budynkach stanowiących własność państwa. W ten sposób przyjęta ustawa ma wejść jeszcze w bieżącym tygodniu na porządek dzienny sejmowy, poczem o ile będzie ogłoszona w bieżącym miesiącu w Dzienniku Ustaw, będzie obowiązywać z dniem 1-go maja.

Rozgorczenie wśród żydów litewskich.

KOWNO, (A. W.) Wśród żydów litewskich panuje wielkie rozgorczenie. Rząd litewski zaczyna stosować wobec nich te same metody ucisku jakiego doznawała oddawna ludność polska. Wobec zniesienia stanowiska Ministra do spraw żydowskich frakcja żydowska Sejmu kowieńskiego postano-

wiła zwołać plenarne posiedzenie żydowskiej Rady Narodowej na 17 b. m. Przedstawiciele żydowskiej frakcji sejmowej odbyli dłuższą konferencję z premierem Galwanuskasem w związku ze zmianą polityki w stosunku do ludności żydowskiej.

Polsko-sowieckie rokowania kolejowe.

WARSZAWA, 8.4. (A. W.) W poniedziałek odbyło się trzecie plenarne posiedzenie członków delegacji polskiej i sowieckiej w sprawie konwencji kolejowej. Rozpatrywano wyniki prac Komisji Re-

dakcyjnej i przeprowadzono dyskusję nad temi punktami konwencji, które wzbudziły wątpliwości w Komisji. Obrady potrwały jeszcze kilka dni.

Litwinów o rokowaniach rumuńsko-rosyjskich.

MOSKWA, 8.4. (Pat.) Wyjaśniając w wywiadzie sprawę konferencji wiedeńskiej Litwinów oświadczył, iż rząd rumuński zdawał sobie sprawę, że poruszenie kwestji Besarabskiej jest rzeczą nieuniknioną, oraz, że ustaleniu normalnych stosunków stanęły na przeszkodzie nie sprawy finansowe, lecz sprawa okupacji Besarabji. Rząd rumuński, mówił Litwinów, wiedział, że rząd sowiektów hołduje zasadzie samostanowienia narodów, dla tego też rząd sowiecki zaproponował plebiscyt, a nie domagał się powrotu Besarabji do Ukrainy na podstawie praw historycznych. Stanowisko delegacji rumuńskiej tłumaczy się zdaniem Litwinowa faktem ratyfikacji protokołu besarabskiego przez Parlament francuski, co w Rumunji zostało zrozumiane jako żądanie zerwania rokowań. Oświadczył, że myślał, że kwestje międzynarodowe rozstrzygane bywają przez Paryż lub Londyn, Rumunja zapomniiała o niezależności swej polityki narodowej. Rząd rumuński, mówił dalej Litwinów, jest mniej odpowiedzialny za zerwanie rokowań, niż Pocaré. Konferencja wiedeńska przypomni światu, że

na południowym wschodzie Europy istnieje zagadnienie terytorjalne wielkiej wagi, które nie może być rozwiązane wbrew woli sowiektów. Francja i Anglja stwierdził Litwinów, będą jeszcze żałować, iż aprobowały okupację Besarabji. Zagadnienie besarabskie mieć będzie wielkie znaczenie podczas rokowań londyńskich. Konferencja wiedeńska stanowi ostrzeżenie dla mocarstw, biorących udział w ratyfikacji protokołu besarabskiego. Zastanawiając się następnie nad stanowiskiem poszczególnych państw wobec tej sprawy, Litwinów oświadczył, iż wszyscy powinni zrozumieć, że wszelkie poparcie udzielone Rumunji w sprawie besarabskiej stanowić będzie akt wrogi wobec związku sowiektów i będzie poniekąd wzięciem pośredniego udziału „we wtargnięciu” na terytorjum sowieckie. W zakończeniu Litwinów wyraził przekonanie, iż rząd rumuński rychło się przekona, że wszystkie inne kraje potępiają „wtargnięcie” do Besarabji i domagają się ustanowienia tam porządku, jaki z całą swobodą określa zamieszkujejące te ziemie 3 miliony ludności.

Życie ekonomiczne.

Frank złoty.

Kurs obowiązujący.

9 kwietnia	1,800,000 mk.
10 kwietnia	1,800,000 mk.

Dla opłat kolejowych od 1 do 15 kwietnia 1.800.000 mk.
Dla opłat pocztowych od 1 do 15 kwietnia 1.800.000 mk.
Dla wyrobów tytoniowych od 1 do 7 kwietnia 1.800,000 mk.

G I E Ł D A

Wilno, dn. 8.IV.1924 r.

Dolary St. Zjedn. 9.280.000.
Funt y szterlingów 40.050.000.
Czeki i wpłaty L o n d y n 40.050.000—40.150.000, New-York 9.275.000.

Złoto: Ruble 4.810.000.

Listy zastawne i papiery wartościowe: L. Z. Wileń. Banku Ziem. 52.000.000.

Warszawska giełda urzędowa z 9.IV. Dolary St. Zjedn. 9350000—9800000, fun t y 40.460.000—40.350.000, Przekazy: New York 9800000—9350000, L o n d y n 40600000—40250000, P a r y ż 547500—541600, Wiedeń 180.65—182.10, Praga 278750—268750, Włochy 416000—418000, Belgja 462500—459000, Szwajcjarja 1635000—1622000, złoty frank 1800000, miljonówka 1000000—1075000, pożyczka złota 14000000, dolarowa 4940000, bony złote—1350000—1400000. Tendencja bez zmiany.

Akcje: (W tys. mk.) Bank Handlowy w Warszawie 2400—2800, Wil. Pryw. Bank Handlowy 810—830, Rudzki 5700—6000 (setki), 6000 (pięćdziesiątki), 6000—6600—6250 (dwudziestki), 6000—6750 (drobne), 5800—5600—5500 (V em.), Warszawskie T-wo Fabryk Cukru 11800—11400—13500, Bank Kredytowy 1900. Tendencja nieco mocniejsza.

Teatr Polski (Lutnia) Dziś, po raz 2-gi „Człowiek który zabił” sztuka Frondaie'a Początek o g. 8 w.	Teatr Wielki (na Pohulance) Występy Elny Gistedt K. Dembowskiego. Dziś „KRÓLOWA TANGO” operetka Lehara. Początek o g. 8 w.
---	---

JADEODAJNIA HYGJENICZNA

poleca: Czwartek — kołduny
niedziela — flaki.

Wileńska Nr. 27 od 12—4½ pop.

Doroczny Zjazd Polskiej Macierzy Szkolnej.

Wczoraj rozpoczęły się obrady dorocznego zjazdu członków Polskiej Macierzy Szkolnej Ziemi Wileńskiej. Zjazd odbywa się w lokalu Klubu Techników przy ul. Wileńskiej 83.

Jest to rachunek sumienia za rok 1923. I trzeba przyznać rachunek ten wypadł nadspodziewanie dobrze. Polska Macierz Szkolna na ziemiach wschodnich spełnia chlubnie swoje zadanie, niosąc oświatę i szerząc kulturę polską, chlubnie walczy z destrukcyjną robotą żywołów antypaństwowych i antinarodowych. W roku ubiegłym działalność P. M. S. znacznie się rozszerzyła i ożywiła, co niewątpliwie jest zasługą w pierwszym rzędzie jej niestrudzonego prezesa dr. Witolda Węslawskiego oraz dyrektora p. St. Ciozdy w osobie którego zdobyła P. M. S. nowa, wybitna siła.

Zjazd zagaja o g. 6 m. 10 prezes dr. Węslawski, witając licznie zebranych gości, wśród których dostrzegamy przedstawicieli władz administracyjnych i szkolnych w osobach zastępcy delegata rządu p. Malinowskiego, kuratora Gasińskiego, prezesa izby kontroli p. Pietraszewskiego, dyrektora izby skarbowej p. Maleckiego, przedstawiciela ministerstwa robót publicznych dyr. Zawiszę, rektora U. S. B. p. Parzewskiego, dyrektora Fedorowicza, profesorów Ruszczyka i Massoniusa. Wojskowość reprezentował mjr. Bobiatyński, zaś społeczeństwo wileńskie prezydent miasta p. W. Bańkowski, przewodniczący Związku Ludowo-Narodowego dr. L. Czarkowski, prezeska Narodowej Organizacji Kobiet p. Z. Chełchowska i szereg działaczy na niwie społecznej i oświatowej.

Przedewszystkiem jednak podkreślić musimy udział w zjeździe gości z innych dzielnic Polski, a więc: prezesa Towarzystwa Szkoły Ludowej, oraz senackiej komisji oświatowej senatora Adama (Lwów), prezesa T-wa Czytelni Ludowych (Poznańskie), ks. Ludwiczaka, przedstawiciela Zarządu Centralnego P. M. S. p. Korneckiego oraz licznych delegatów kół prowincjonalnych Macierzy.

Przed rozpoczęciem obrad uczono przez powstanie pamięć zmarłych członków Macierzy, poczem na wniosek prezesa dr. Węslawskiego Zjazd jednogłośnie powołuje na przewodniczącego senatora Adama, na asesora ks. Ludwiczaka i p. Korneckiego, na sekretarzy p. Kaleniewiczównę i p. Szymona Renigera.

Następują przemówienia powitalne, nacechowane szczerą życzliwością i zrozumieniem istotnych potrzeb i zagadnień związanych z pracami Macierzy. Na szczególniejsze podkreślenie zasługują mowy senatora Adama, ks. Ludwiczaka, p. Korneckiego oraz rektora Parzewskiego, których nagrodzono rzesistami oklaskami.

Po odcytniu licznych depesz z życzeniami pomysłnych obrad, Zjazd przystępuje do wysłuchania sprawozdania Zarządu z działalności w roku ubiegłym. Przewodniczący udziela głosu p. Reutównie, która zaznajamia zebranych z temi trudnościami, jakie piętrzyły się przed P. M. S. i temi rezultatami, jakie jednak udało się osiągnąć.

Rok 1923 był bardzo ciężkim. Spadek waluty, wzrost drożyzny i brak gotówki udaremniały niejednokrotnie poczynania zarządu, a jednak dzięki życzliwości ludzkiej i ofiarności społeczeństwa, oraz pracy personelu nauczycielskiego prace P. M. S. nie tylko nie zamaryły, lecz dały obfity plon. Tam, gdzie niejednokrotnie władze musiały kapitulować wobec ciemnoty i wrogiej postawy ludności podsycającej przez agitatorów wyrotowców, docierały jednak szkoły P. M. S., zdobywając całe

wie i jednocząc liczne zastępy dla mowy i kultury polskiej. Nie sposób przytoczyć wszystkich przykładów przytaczanych przez sprawozdawczynię, kiedy dzięki zaparcu się nauczycielek wioski, w których przedtem wypędzono nauczycieli przysłanych przez władze szkolne, obecnie same domagają się szkoły i nauczyciela polskiego.

W ciągu roku ubiegłego P. M. S. założyła 60 szkół. Przeszło 2 tysiące dzieci uczęszcza do szkół P. M. S. W miesiącach letnich organizowano ochrony, które opiekowały się najdrobniejszą dźwiatwą, umożliwiając matkom pracę w polu. W samym w Wilnie objęła P. M. S. kursa maturalne, na które uczęszcza 260 osób. Kursy te nie tylko same się utrzymują, lecz przeszło 40 osób korzysta z nich bezpłatnie.

Niedawno zorganizowano i uruchomiono kursa języków obcych i stenografii, liczące obecnie 80 słuchaczy i słuchaczek.

Prócz szkolnictwa prowadzi P. M. S. pracę w kołach, które rozciągając opiekę nad szkołami, jednocześnie walczą z ciemnotą w starszym pokoleniu przez wygłaszane odczyty i organizowanie rozrywek. W Wilnie jest 8 kół Macierzy, wśród których na pierwszym planie niewątpliwie umieszczyć należy koło im. Tomasza Zana i koło im. Tadeusza Kościuszki. Z prowincjonalnych kół na szczególne uznanie zasługuje koło w N.-Wilejce, które zorganizowało gimnazjum (obecnie upaństwowione) oraz szkołę rzemieślniczą dla dziewcząt, która prosperuje b. dobrze.

Inne kęła jak np. w Brzławiu, Pestawach, Głębokim, Dziśnie, Dolhinowie, Smorgoniach, Dryświatach również nie ustają w pracy zakładając coraz to nowe szkoły, domy ludowe i rozpowszechniając na wsi książki polskie.

Po uzupełnieniu sprawozdania przez p. Kiewliczową Zjazd przechodzi do wysłuchania sprawozdania kasowego oraz Rady Nadzorczej, które składa inżynier Szopa.

Sprawozdawca zaznacza, że uczelnie P. M. S. korzysta z zapomóg rządowych, jednak iwią część swych potrzeb pokrywa z ofiar społeczeństwa. A więc w roku ubiegłym zapomogi rządowe wynosiły 4175 złotych polskich zaś ze składek członkowskich, ze zbiorów w dniu trzeciego maja i ofiar pojedynczych osób i instytucji wpłynęło przeszło 11 tysięcy złotych.

Budżet na rok 1924 osiąga już sumy 93431 zł. i jest budżetem realnym. Ewentualny niedobór oraz wydatki na rozszerzenie szkolnictwa P. M. S. zostaną pokryte z sum osiągniętych ze sprzedaży lasów należących do P. M. S., która to pozycja w bilansie nie figuruje. W końcu w imieniu Rady Nadzorczej p. Szopa prosi o zatwierdzenie bilansu oraz udzielenie absolutorjum Zarządowi. Wniosek uchwalono jednogłośnie. Zebranie w dniu wczorajszym zakończono wysłuchaniem referatu na temat zadania polskiej polityki szkolnej na ziemiach wschodnich który wygłosił dyrektor P. M. S. w Wilnie p. Stanisław Ciozda. Referent charakteryzował obecny stan oświaty u nas oraz wskazał te drogi, jakimi polska praca oświatowa winna kroczyć. Szczególny nacisk kładł referent na rolę Macierzy, która winna użyć pełnią pracę oświatową rządową, niekiedy przez względy polityki zagranicznej i traktaty narzucone nam.

Dyskusję nad referatem odłożono do dnia następnego, a mianowicie po wysłuchaniu referatu p. Korneckiego p. t. „Obecne zadania i metody prac organizacji społeczno-oświatowych“.

Na tem zakończone obrady pierwszego dnia zjazdu.

Wybory we Włoszech.

RZYM, 7.IV. (Pat). Rezultaty głosowania we Włoszech uwiodeczniają się w dalszym ciągu. Ogółem ustalić można, że odsetek zgłaszających się jest w tym roku

większy niż w r. 1919, kiedy głosowało 47%, i niż w r. 1921, kiedy głosowało 56,5%. Obecnie „Piccole“ podaje procent głosujących na 57%, procent ten zdaje się do-

sięgnie do 60. W niektórych miejscowościach głosowało ponad 80% uprawnionych do głosowania. W Rzymie lista ogólnonarodowa zdobyła 42 tysięcy głosów, wszystkie inne razem 32 tysiące. Z list opozycyjnych w Rzymie popolari uzyskali 8,500 głosów, republikańscy 5,868, we Florencji i okręgu Florencji zdecydowane zwycięstwo odniosła lista ogólnonarodowa, w Medjolanie według doniesienia urzędowego „Corriere Italiano“ rezultaty są następujące: głosujących 74 000, lista ogólnonarodowa 31743; socjaliści zjednoczeni 20,443; popolari 5,354, komuniści 2,855; maksymaliści 7,451, opozycja demokratyczna 1,332.

RZYM, 7.IV. (Pat). Obecnie napłynęły już wiadomości o rezultatach wyborów z 2/3 biur wyborczych. Rezultaty znane dotychczas dowodzą, iż 1,314,000 głosów oddano na listę ogólnonarodową, 95,000 na listę faszystów, wysta-

wioną przeciwko listom mniejszości. Głosy, jakie oddano na listy opozycji dochodzą w sumie do 823,000. Dzieła się one w następujący sposób: Popolari otrzymali 242,000, socjaliści zjednoczeni 158,000, maksymaliści 150,000, komuniści 87,000, republikańscy 89,000. Procent głosujących doszedł do 62 proc.

RZYM, 7.IV. (Pat). Dotychczas trudno zdać sobie sprawę z ogólnego podziału miejsc poselskich dla list mniejszości, wydaje się jednak, iż Popolari osiągną 55 miejsc, socjaliści zjednoczeni 35, maksymaliści 30, komuniści 15, a republikańscy—9. Liczby te są przypuszczalne i mogą uleże pewnym wahaniom. Innym stronnictwom przypadnie około 20 miejsc poselskich, gdyż około 14 miejsc otrzyma lista faszystowska, kandydująca wśród list mniejszości, jako druga lista rządowa.

Pamiętki po Leninie.

WARSZAWA, 8.IV. (A. W.) Za zgodą Rządu Polskiego przybył do Krakowa komisarz bolszewicki Fürstenberg Hanecki celem zabrania pamiętek po Leninie z czasów pobytu jego w Małopolsce. W r. 1912 i 1913 Lenin przebywał w Krakowie i Peroninie, gdzie zo-

stawił kilka pak książek i manuskryptów. Obecnie rzezy te za pozwoleniem rządu polskiego będą wywiezione do Moskwy. Hanecki ma też zamiar zrobić szereg zdjęć fotograficznych, przedstawiających mieszkanie Lenina w Krakowie.

O bezpieczeństwo ziem wschodnich.

We wczorajszym telefonicznym sprawozdaniu naszym sejmowem wspominaliśmy pobieżnie tylko o prowokacyjnej mowie p. Wasyńczuka. Oto charakterystyczny ustęp z tej przemowy, nad którym zastanowić się warto:

Kwestja mniejszości narodowych musi wypłynąć na forum Ligi Narodów. Eksterminacyjna polityka p. Grabskiego względem Ukraińców tworzy na wschodzie materjał wybuchowy. Rozwinięte kwestji narodowościowych i terytorjalnych drogą pokojową staje się coraz mniej możliwą.

(Głos: Może wojnę wypowiedzieć?). P. Wasyńczuk: Może dojść do zbrojnego konfliktu. (Wrzawa). (P. Rudnicki: A gdzie przysięga?). Głos: Z trybuny sejmowej grożą zbrojną sprawą!

Przytaczając powyższy wyzywający ustęp mowy, p. Korneckiego słusznie zaznacza „Gazeta Poranna“:

„Marszałek Sejmu ani nie przetrwał prowokacyjnemu mówcy, ani też nie zastosował do niego żadnego ze środków dyscyplinarnych, jakie regulamin sejmowy daje mu do dyspozycji. Czyż można się dziwić potem władzom lokalnym, iż boja się ruszyły takiego nietykalnego „suwerena“, choć niejednokrotnie wygłasza on w kraju jeszcze bardziej podżegawcze, jeszcze bardziej prowokacyjne przemówienia?“

Wczorajsze zachowanie się marszałka Sejmu wobec antypaństwowego wystąpienia Wasyńczuka jest niezwykle charakterystyczne dla naszej polityki narodowościowej i urasta do znaczenia symbolu. Bierność i miękkość tam, gdzie trzeba energii i stanowczości; brak myśli przewodniej i planu—oto cechy naszej polityki „kresowej“. Rozzuchwala to do granic ostatecznych agitatorsko-destrukcyjne żywioły wśród mniejszości narodowych.

Zbrodnie przeciwko państwu, chędnące bezkarnie po ziemiach wschodnich w tożach nietykalności poselskiej—to jeden z największych błędów polskiej polityki „kresowej“.

Rząd p. Wł. Grabskiego rozpoczął już debaty nad zagadnieniami kresowymi. Komitet polityczny ministrów omawiał program działania w zakresie bezpieczeństwa publicznego na ziemiach wschodnich. Wysłano plan pewnego zmilitaryzowania policji oraz wobec szczupłej floty służby policyjnej na kresach—władze wojskowe i wojsko mają być oddane do dyspozycji administracji politycznej w zakresie utrzymania bezpieczeństwa publicznego.

Należy zwrócić uwagę na jedno. Bezpieczeństwu publicznemu na kresach zagraża nie tylko Mucha, nie tylko bandytyzm. W wyższym jeszcze stopniu narusza to bezpie-

które Niemcy zdołają uiszczyć, dzięki proponowanemu zarządzeniom. Wpłaty roczne, wnoszone przez Niemcy wynoszą w 1 szym roku 2 miliardy marek złotych, w 2 m i 3 m 1 miliard 200 milionów, w 4-m 1 miliard 750 milionów, a w następnych 2 miliardy 460 milionów. Poza tem przewidywane jest wydzierżawienie na 50 lat niemieckich kolei, które objąć ma Tow. z kapitałem 26 miliardów marek złotem. Część akcji przekazana będzie rządowi Rzeszy, część zaś komisji odszkodowań, która już w 4-m roku osiągnąć ma z tego źródła 660 milionów dochodu. Zabezpieczeniem dla subskrybentów tych akcji mają być hipoteki na przemysły niemieckim.

Przed konferencją angielsko-rosyjską.

Przyjazd delegacji rosyjskiej na konferencję anglo-rosyjską w Londynie spodziewany jest w tym tygodniu. Przewodniczącym delegacji rosyjskiej ma być Charge d'affaires rządu siewietów w Londynie Rakowski, na czele delegacji angielskiej stać będą Sidney Capman i Gregory, wyżsi urzędnicy, Foreign Office i Ministerjum Przemysłu i Handlu. Prace konferencji odbywać się będą pod bezpośrednim kierownictwem premiera Mac Donalda i podsekretarza Stanu dla spraw zagranicznych Ponsonby. Celem konferencji jest jak wiadomo uregulowanie stosunków między obu krajami i ewentualne zawarcie traktatu, który zastąpiłby umowę tymczasową, podpisaną przez Anglię i Rosję jeszcze w marcu 1921 r. Konferencja po odbyciu pierwszego posiedzenia plenarnego rozbić się na 2 sekcje—polityczną i ekonomiczną. Zadaniem sekcji politycznej będzie rozważanie całego szeregu traktatów, zawartych z udziałem Rosji od czasu wojen napoleońskich. Posiedzenia tej sekcji odbywać się będą w gmachu Foreign Office, sekcja zaś ekonomiczna obradować będzie w gmachu Izby dla Handlu i Przemysłu a przedmiotem jej prac jest cały szereg zaległych należności. Między innymi omawiana będzie sprawa przedwojennych długów rosyjskich, zaciągniętych w Anglii, następnie pożyczki, udzielonej Rosji w czasie wojny w wysokości 500 milionów funtów szterlingów, oraz sprawy prywatnych zobowiązań względem angielskich banków i instytucji finansowych, handlowych i przemysłowych.

Z Grodna.

Z Sejmiku.

Dnia 23 marca r. b. Sejmik Grodzieński obradował nad budżetem na 1924 r., obliczonym już w złotych polskich.

Nie bacząc na to, że taktycznie trudno jest orientować się w nowym systemie, pp. delegaci wszyscy prawie wieściacy, wykazali zupełne zrozumienie intencji i zamiarów budżetu, przyjmując go jednogłośnie.

Należy podkreślić stanowisko Sejmaiku Grodzkiego do oświaty. Budżet rezerwowo oświaty, ułożony przez inspektora p. Szulca, wykazuje spore sumę aż 414.750 złotych polskich. Utrzymanie szkół pochłonie 282.600 zł., budowa zaś nowych szkół 80.000 zł. Budżet przewiduje stypendja i zapomogi instytucjom kulturalno-oświatowym. Przeciw budżetowi nie odezwał się ani jeden głos. To dowodzi, że możemy być spokojni o oświatę w Grodzieńszczyźnie i że w przyszłości oświata polska da tutaj świetne rezultaty.

Dział drogowy przewiduje budowę jednej szosy i budowę kilku mostów, na co wyznaczono 23.800 zł. Oprócz tego przewidziano rozcłady na utrzymanie dróg wojewódzkich, powiatowych i samorządowych. Budżet działu rolnictwa pochłania w kwiecień części weterynaryj. Zaś zdrowotność i szpitalnictwo też przedstawia się w wielkich liczbach, bo wynosi 184.400 zł. p. Przewiduje się otworzenie 3 nowych szpitali w Krynkach, Skidlu i budowę nowego w Perzezu, (koło Druskińnik). Budżet zamyka się liczbą 1.102.462 zł. p., co na marki wynosi 1.967.666.317.557. (kaen).

Dzień polityczny.

Podróż rumuńskiej pary królewskiej.

Dnia 7 kwietnia o godz. 22. min 30 wyjechała z Bukaresztu za granicę rumuńska para królewska, żegnana na dworcu przez królewską parę grecką, rumuńskiego następcę tronu z małżonką, księżniczkę rumuńską Ileaną, oraz greckie księcia Pawła i księżniczkę Irenę. Królestwu towarzyszy w podróży minister spraw zagranicznych Dica, minister dworu, marszałek dworu, oraz adiutanci królewscy. Zaburzenia antyżydowskie w Rumunji.

Po zaburzeniach antyżydowskich w Bukareszcie wydarzyły się także zaburzenia w Czerniowcach. Podczas przedstawienia trupy żydowskiej w teatrze miejskim, na scenę wtargnęli studenci rumuńscy, zdemolowali scenę i kulisy i pobili dotkliwie aktorów. Policja rozproszyła demonstrantów, aresztując kilkanaście osób.

Wybory w Bawarii.

Ostateczny rezultat wyborów do sejmu bawarskiego nie jest jeszcze znany. Atoli na podstawie dotychczasowych wyników można twierdzić z całą pewnością, że w wyborach t. zw. blok ludowy wyjdzie jako druga najsilniejsza partja, natomiast bawarska partja ludowa poniosła znaczne straty. Mniejsza strata poniosła socjal-demokracja. Wiadomo również już, że plebiscyt w sprawie mianowania prezydenta państwa bawarskiego i utworzenia drugiej izby dał wyniki negatywne. W kołach bawarskiej partji ludowej panuje przekonanie, że sejm bawarski w składzie, w jakim wyjdzie z obecnych wyborów, nie będzie zdolny stworzyć większości, na której mógłby się oprzeć jakikolwiek rząd i dla tego niezadługo okaże się konieczność przeprowadzenia ponownych wyborów.

Sprawa odszkodowań.

Oba raporty komitetów rzeczoznawców zostały wczoraj w rano komisji odszkodowań, która je ogłosi po zakończeniu posiedzenia. „Le Matin“ donosi, że rzeczoznawcy proponują natychmiast przekazanie do komisji odszkodowań kapitału w wysokości 16 miliardów marek w złocie,

Wiadomości bieżące.

Urzędowe.

— Zjazd powiatowych komendantów policji. Od dwóch dni obraduje w naszym mieście zjazd powiatowych komendantów policji z Wilna. Obrady dotyczą ulepszenia techniki służby bezpieczeństwa w Kresach. W związku z decyzją zmilitaryzowania policji i współdziałaniu wojska w zwalczaniu bandytyzmu oczekiwana jest w tej sprawie ponowna konferencja wyższych funkcjonariuszów policji.

Z miasta.

— Pożyczka dolarowa. W oddziale Wileńskim P. K. K. P. sprzedano ogółem około 7000 akcji pożyczki dolarowej. Największy popyt na nią objawił się przed 1-go kwietnia, gdy wszyscy spodziewali się losowania premjowego.

Ponieważ w tymże czasie zabrakło w P. K. K. P. odcinków tej pożyczki — cena jej na mieście przekroczyła 70 milionów, czyli z górą 7 dolarów.

W pęczakach b. m. zainteresowanie nią osłabło, ilość zakupów zwiększy się jednak niewątpliwie przed 15 kwietnia.

— Obligacje kolejowe. Obligacje kolejowe w dalszym ciągu idą zupełnie słabo. Wpływa na to szereg przyczyn, między którymi należy nie dopuszczenie ich do notowań giełdowych, nieprzyjmowanie się w zastaw przez P. K. K. P. oraz wypłacanie temi obligacjami przez Dyrekcję Kolei 20% należności dostawcom.

— Sprawozdanie z zapisów na akcje Banku Polskiego w Wileńszczyźnie. Oddział Wileński PKKP sporządził sprawozdanie z przyjętych na terenie objętych działalnością Oddziału zapisów na akcje Banku Polskiego. Ze sprawozdania tego wynika, iż ogółem dokonano zapisów, jak to już pisaliśmy na 7923 akcje. Podział zapisów między poszczególne grupy subskrybentów przedstawia się następująco:

- 1) Banki subskrybowały 1535 akcje (19%), 2) Rolnictwo — 761 akcje (9%), 3) Handel — 2866 akcje (36%), 4) Przemysł — 444 akcje (5.6%), 5) Spółdzielnie — 348 akcje (4.4%), 6) Inteligencja pracująca 1679 akcje (21.4%), 7) różni — 292 akcje (3.7%).
- Z zapisów przyjęto: za pośrednictwem banków wileńskich i prowincjonalnych na 4179 akcji, bezpośrednio w Oddziale PKKP na 3744 akcje. Gotówką wpłacono za 3679 akcje, na raty sprzedane 4244 akcje. Subskrypcja dokonana za pośrednictwem poszczególnych banków procentowo przedstawia się następująco:
- Bank Towarzystw Spółdzielczych — 36.6%, Wileński Prywatny Bank Handlowy — 20%, Wileński Bank Rolniczo-Przemysłowy — 17%, Wileński Bank Kredytowy — 5%, Bank Związku Spółek zarobkowych — 4.9%, Bank Handlowy w Warszawie — 3.5%, Spółdzielcy Bank Ludowy — 3%, Bank dla Handlu i Przemysłu, Oddział w Lidzie — 3.2%, D/Bank Bunimowicz — 2%, Bank dla Handlu i Przemysłu, Oddział w Wilnie — 2%, Różne — 3.5%.

— Echa spekulacji na mące. Pożar młynu hr. Tyszkiewicza rezynął wśród hurtowników mąki gwałtowną spekulację. Ceny natychmiast poszły w górę. Zławsza wygórowane ceny żądali tydzień od dotychczasowych odbiorców młynu Tyszkiewicza. Aby tej nieuczciwej spekulacji zapobiedz władze sporządziły szereg protokółów i skonfiskowały zapasy mąki. Obecnie władza II instancji zatwierdziła orzeczenie Komisarza Rządu a mianowicie konfiskatę kilkudziesięciu worków mąki pyłowej (w tem u hurtownika Krawca 30 worków) i skazanie każdego z nich na 50 mil. kary. Skazani oddani zostali do dyspozycji władz sądowych.

— Dorozkarcze nie wiedzą o nowej taksie. Zwracaliśmy już uwagę, że wydanie nowej taksy dorozkarskiej niema żadnego praktycznego znaczenia, gdyż nie partem jest ze strony władz nakazem stosowania się do niej. Ze strony publiczności dochodzą nas skargi, iż w dalszym ciągu zwy-

czajem wschodnim odbywa się każdorazowy targ za przejazd a różnica pomiędzy taksą i żadaną sumą sięgają 3—8 milionów. N.p. z dworca kolejowego żąda dorozkarcz nie chce jechać do centrum miasta taniej niż za 8 milionów. Również kurs w śródmieściu kosztuje przeciętnie 2—3 milionów. Zapytywani dorozkarcze o taksę oświadczają, iż nie o niej nie wiedzą. Dlaczego dawnym zwyczajem taksa nie jest umieszczona na koźle dorozki? Magistrat, wydając nową taksę, tak dalece o jej dalsze losy nie dba, że nawet nie rozsyła jej redakcyom pism a zadawała się rozlepianiem kilku egzemplarzy w pobliżu Magistrata.

— Wynik konkursu na projekt kawiarni Kofa Polek w ogrodzie po Bernardyńskim. Wydział Sztuk Pięknych Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie ogłosił na skutek prośby „Kofa Polek“ wśród studentów architektury Uniwersytetu S. B. konkurs na projekt budynku kawiarni w ogrodzie po Bernardyńskim.

Sąd konkursowy stwierdził dodatni wynik konkursu i po rozpatrzeniu 11-tu nadesłanych prac przyznał pierwszą nagrodę studentce architektury Annie Szezańskiej, a drugą nagrodę studentowi architektury Aleksandrowi Kodelskiemu.

Projekt oznaczony pierwszą nagrodą przeznaczono do wykonania. Prace wystawione zostały na widok publiczny w lokalu „Kofa Polek“ Domu Oficera Polskiego ul. Mickiewicza 13.

Z życia stowarzyszeń.

— Wileński Oddział Ligi Żegluga Polskiej zawiadamia że wobec wielkiego zainteresowania filmami floty wojennej polskiej i francuskiej zostanie powtórzone wyświetlanie takowych w sali kinoteatru „Heljos“ dziś, 9-tego b. m. od g. 2 ej po poł.

— Doroczne walne zebranie oddziału Wileńskiego Polskiego Towarzystwa Eugenicznego odbędzie się we czwartek 10 kwietnia b. r. o godz. 7 1/2 wiecz. w lokalu Wydziału Zdrowia. Plac Magdaleny 2. W razie nieprzybycia dostatecznej ilości członków zebranie odbędzie się o g. 8 wiecz. tegoż dnia przy każdej ilości członków.

— Zatwierdzenie ustawy Tow. polsko-białoruskiego. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zawiadomiło Delegaturę Rządu, iż przedłożony mu statut Towarzystwa polsko-białoruskiego został zatwierdzony. Organizacyjne zebranie nowego Towarzystwa oczekiwane jest jeszcze przed świętami. Tow. polsko-białoruskie powstało z inicjatywy lewicowych posłów a głównie sen. Krzyżanowskiego i bałumuci siebie i opinję publiczną nadzieją zahamowania wpływów bolszewickich w ruchu białoruskim. Równocześnie zaś kontynuować będzie separatystyczną ideę autonomji t. zw. Białorusi Zachodniej.

— Nowa spółdzielnia kredytowa. Idea spółdzielni kredytowych rzucana przed laty kilku na grunt wileński zaczęła się bardzo intensywnie przyjmować. Dotychczas Ziemia Wileńska może się pochwalić istnieniem kilkunastu Banków spółdzielczych na prowincji. Obecnie mamy do zainicjowania fakt powstania nowego Banku spółdzielczego w Wilnie. Bank taki powstał z inicjatywy ks. proboszcza Tadeusza Zawadzkiego na Antokolu Dn. 8 b. m. odbyło się zebranie organizacyjne tej nowej spółdzielni kredytowej. Zebranie po wysłuchaniu referatki ks. Harasimowicza o bankach spółdzielczych postanowiło utworzyć taki bank na Antokolu pod nazwą Chrześcijański Bank Spółdzielczy na Antokolu. Uchwalono wysokość udziału w kwocie 25 złotych polskich. W skład komitetu organizacyjnego weszli pp. ks. proboszcz Tadeusz Zawadzki, Józef Lepieszko, sędzia Czesław Siekiewicz i Michał Iwaszkiewicz.

— Walne Zgromadzenie Udziałowców Spółdzielczego Banku Ludowego. W ubiegłą niedzielę odbyło się doroczne Walne Zgromadzenie Udziałowców Spółdzielczego Banku

Ludowego. Obradom przewodniczył p. Józef Korolec. Obecnych na sali około 100 udziałowców.

Po wysłuchaniu sprawozdań Zarządu i Rady Nadzorczej zatwierdzono bilans na rok 1924, przyjęto niektóre zmiany w statucie oraz wybrano nowych członków Rady na miejsce wylosowanych. Wybrałi zostali pp. Zbigniew Jasiński, Jan Sterio-Orliński, Kazimierz Widawski i St. Majewski.

Sprawy szkolne.

— Szkolnictwo na Kresach. W związku z omawianą obecnie przez Radę Ministrów sprawą województw kresowych wyjechał do Warszawy Kurator Okręgu Szkolnego, p. Z. Gasiorowski na zjazd wojewodów kuratorów Kresów Wschodnich.

— Poświęcenie sztandaru gim. im. A. Mickiewicza. W ubiegłą niedzielę, 6 kwietnia w gmachu gimn. im. Lelewela, odbyła się uroczystość — poświęcenie sztandaru gimn. im. A. Mickiewicza, na którą przybyli wyżsi przedstawiciele: rządu, miasta i władzy szkolnej; kierownicy gimnazjów i szkół, delegaci od nauczycieli szkół, przedstawiciele rodziców uczniów gimn. im. A. Mickiewicza i wiele innych osób. O g. 11-tej przybył J. E. ks. Biskup K. Michalkiewicz. Powitał przez obór, pod kierownictwem nauczyciela śpiewu p. Stabiedy, wspólnym śpiewem: „Ecco Sacerdos“.

Podczas Mszy św., odprawianej przez J. E. ks. Biskupa w asyście księży kanoników A. Czerniawskiego i S. Jasińskiego, obór wykonał religijne pienia, a nauczycielka p. Dzikowska, podniosła natrój modlitewny swym solowym śpiewem.

Po Mszy św. Jego Ekscelencja w silnych, naszechowanych gorącą miłością, słowach, przemówił do zebranej młodzieży i wyjaśnił znaczenie tej uroczystości.

Nastąpienie nastąpiło poświęcenie sztandaru, i wręczenie go dyrektorowi gimnazjum, p. Zapasnikowi, huciec gimnazjalny prezentował bren. Pan dyrektor w swem przemówieniu zaznaczył, że jego serdeczną myślą było sprawienie sztandaru gimnazjalnego, i że udało się zrealizować tę myśl dzięki ofiarności i pomocy ludzi dobrej woli, a więc: Ruszczyca, który zajął się artystyczną stroną sztandaru, pani Kimont-Jacynowej, która przyczyniła się głównie do zdobycia środków pieniężnych, jakie dał koncert, w którym p. Jacynowa przyjęła udział i dzięki ofiarności ks. Czerniawskiego i innych osób.

Po przemówieniu swem, p. Zapasnik wręczył sztandar chorążemu, który przyjąwszy go wygłosił ślubowanie w swem imieniu i w imieniu uczących się w gimnazjum.

Hymn „Jeszcze Polska nie zginęła“, odśpiewany ze swadą przez obór, zakończył tę piękną uroczystość...

Z życia litewskiego.

— Rocznicą cofnięcia zakazu druku litewskiego. Dnia 7 maja r. b. minęła 20 rocznica cofnięcia zakazu druku litewskiego przez rząd rosyjski. Dzień ten wileńscy litwini obchodzili uroczystość.

— Tajne szkoły litewskie. Doskonale przychynek do szkodliwej działalności Tow. „Rytas“ w Wileńszczyźnie przynosi Nr. 41 „Lietuvos Rytai“. Ogłasza misnowicie organ litewski wykaz szczegółowy szkół litewskich tajnych, które nie chciały podporządkować się przez pisma ogólnym e szkołach powszechnych i utrzymywane były na koszt Tow. „Rytas“. Szkoły te zostały z rozporządzenia władz zamknięte. Jak widzimy z tego wykazu w pow. Wileńskim litwini utrzymywali 12 szkół tajnych, w pow. Lidzkim—5, w pow. Oszmiańskim—1 (Zyżmory) i w pow. Grodzieńskim—4.

— Bałamucenie czytelników litewskich. Wileńska prasa litewska czytelników swoich systematycznie obalamuca. Oto mamy tego nowy przykład. Omawiając kwestję Kłajpedy „Lietuvos Rytai“ (Nr. 41) pisze pomiędzy innymi: „Rozstrzygając kwestję Kłajpedy Liga Narodów wbrew oczekiwaniom Polski nie łączyła sprawy Kłajpedy

ze sprawą Wileńską“. Tymczasem każdy choć pobieżnie interesujący się tą kwestją, wie iż właśnie wbrew staraniom Litwy Liga Narodów nie rozpatrywała kwestji Kłajpedy junctim ze sprawą wileńską.

Z życia żydowskiego.

— Żydzi domagają się upaństwowienia szkół średnich w Wilnie. Jak donosi „Tog“ № 85 poseł dr. Wygodzki został przyjęty na posłuchaniu u ministra Oświaty dr. Miklaszewskiego, któremu przedłożył postulaty żydów wileńskich w sprawie szkolnictwa. Dr Wygodzki zażądał dla szkół żydowskich w Wileńszczyźnie specjalnych przywilejów, a przedewszystkiem upaństwowienia dwóch szkół średnich żydowskich i jednej hebrajskiej w Wilnie. Minister Oświaty odparł, iż sprawa postulatów żydowskich będzie przedmiotem obrad na zjeździe kuratorów.

Teatr, muzyka i sztuka.

— Teatr Polski (Lutnia). Dziś po raz drugi doskonala sztuka Frondaida „Człowiek który zabił“ z pp. Bohdanisa i Tatarskiego na czele. Sztukę słucha się z ogromnem zaciekawieniem.

— „Żywy Buddha“ W próbach, pod kierunkiem reżyserskim K. Tatarskiego „Żywy Buddha“ Antoniego Ossendowskiego. Interesująca ta sztuka porusza zagadnienia i zjawiska — zaszło w Azji środkowej w latach 1920—1921, gdy dwie potęgi: bolszewizm i tajemnicza postać barona Ungerna — usiłowały podnieść mieszkalców Azji przeciwko białej rasie, aby wzmocnić swe siły i sprowadzić nową powódź mongolską na Zachód. Bohaterem sztuki Ossendowskiego, będzie baron Ungern von Sternberg, rosyjski generał, bohater wojny światowej, buddysta. Barwne tło sztuki tworzą księżta i wodzowie azjatyccy, lamiowie, żołnierze mongolscy, kozacy i mongolowie. Dekoracje p. Hoppena, ilustracja muzyczna M. Szulca. Premiera niedoświadczalnie 12-go b. m.

— Występy E. Gisteld i K. Dombowskiego. Rekordem powodzeniem ciesząca się operetka „Królowa tango“ — Lehara wypelnił repertuar bieżącego tygodnia, poczem nasi goście opuszczają, niestety, Wilno.

— „Złote więzy“ dla młodzieży. Dyrekcja Teatrów pragnąc dać poznać jak najszerszym kołom młodzieży drugą część rydylskiej trylogji, tak ściśle związaną z Wilnem, daje to dzieło w niedzielę o godz. 4-ej po poł. po cenach do połowy niższych.

Różne.

— Dla uczczenia Jubileuszu 25-letniej pracy przeznaczonego pana Oskara Kauticza — Janina Niewodniczeńska składa 10.000.000 mk. na Koło Opieki garnizonu m. Wilna „Polskiego Białego Krzyża“.

— Podziękowanie. Z powodu śmierci ś. p. prof. Tyszkiewicza i dla uczczenia pamięci Zmarłego, złożyli na potrzeby Bursy Męskiej U. S. B. pp. Profesorowie Wydziału Lekarskiego U. S. B. kwotę 125.000.000 mk., p. Profesor Trzebiński 100.000.000 mk., razem dwieście dwadzieścia pięć milionów. W imieniu instytucji śp. p. złożył ofiarodawcom najserdeczniejsze podziękowanie za hojny dar Prof. Stanisław Pigoń, Kurator Bursy Męskiej U. S. B.

Kronika policyjna.

— Napad rabunkowy. Do mieszkania Abrama Dewenickiego, zam. we wsi Wększynie, gminy Olszynieckiej, przyszło 4-ch uzbrojonych w karabiny mężczyzn i zażądali wydania im 50 dolarów. Nie otrzymawszy takowych, zabrali niektóre cenniejsze rzeczy i oddalili się w niewiadomym kierunku. Zawiadomiona policja zarządziła poszukiwanie.

— Kradzież konia. We wsi Załamanka, gm. M. Soleznickiej, nieznanymi sprawcy za pomocą otrucia psa przedostali się do stajni i skradli konia wraz z saniami należącymi do Macieja Juratowicza. Ślady prowadziły w kierunku Wilna, z czego można wnioskować, iż byli to występownicy wileńscy. Straty wynoszą około 3.000.000.000 mk.

Wypadki.

— Ostrożnie z bronią. 13-letni Leon Pienkonis, zam. przy ulicy Mostowej 25,

skutkiem nieostrożnego obchodzenia się z bronią, wystrzelał z rewolweru „Buldog“ zranil w twarz brata swego Jana lat 14-tn.

Rannego pogotowie ratunkowe odwoziło do szpitala św. Jakóba.

— Nagły zgon. Właściciel domu przy ul. Wąwozy, Włodzimierz Czystow, zmarł nagle w dniu 5 b. m.

Władze wszczęły dochodzenie by ustalić powód śmierci.

— Miesztrona jazda automobilowa. W dniu 5.IV na ulicy Mickiewicza koło sądu okręgowego, automobil Nr. 140 33, prowadzony przez szofera Rudzkiego Michała, naskutek zepsucia się kierownicy najechał na dorozkę, powożoną przez Józefa Santuka. Dorozka uległa rozbiciu.

Kradzieże.

— We wsi Mieszkańce, za pomocą wydarci okienicy niewykryci sprawcy wykradli rzeczy, które poszkodowany ocenia na dwa i pół miljarde marek.

— Bernardowi Grejstein, zam. przy ul. Kijowskiej Nr. 4, za pomocą wybiłcia szyby skradziono rzeczy wartości 2 miljarde marek.

Listy do Redakcji.

Szanowny Panie Redaktorze! Uprzejmie proszę Sz. Pana Redaktora o łaskawe umieszczenie sprostowania wzmianki podanej w notatce p. t. — Zapisy w Uniw. St. Bat. na akcje Banku Polsk. — (Dz. Wil. z dn. 6 b. m.), zaliczając mi w poczet asystentów U. S. B. — otóż asystentem U. S. B. nie jestem, a nawet nigdy nim nie byłem.

Raczy Sz. Pan Redaktor przyjąć wyrazy najgłębszego poważania, Ryszard Mienicki docent Uniw. St. Bat.

Przyp. Red. Wziankę o zapisach w Uniwersytecie St. Bat. zamieściliśmy ściśle według spisu przysłanego nam z Uniwersytetu.

OFIARY

- złożone w Administracji „Dziennika Wileńskiego“.
- Na powódź: Izidor Ciecierski 10.000.000 mk., bezimiennie 5.000.000 mk.
- Na budowę kościoła Serca Jezusowego: P. S. 5.000.000 mk.
- Na budowę kościoła Serca Jezusowego: P. S. 5.000.000 mk.
- Na bardzo biednej wdowie H. F.: bezimiennie 10.000.000 mk. zamiast kwiatów na grób ś. p. Henryka Doboszyńskiego — Julia Doboszyńska 3.000.000 mk.
- Na Stow. Inwalidów: personel pedagogiczny szkoły powszecznej „Świt“ L. 22 (M. Pohulanka 8) — 1/2 o poborów za m. kwiecień b. r. 32.500.000 mk.
- Na sieroty Domu Dzieciątka Jezusa: pozostałe ze składek na wianek na trumnę ś. p. Tereni Miłkówny od wychowawczyni kl. i koleżanek kl. I-oj gimn. S. S. Nazaretanek 10.000.000 mk.
- Na Tow. św. Wincentego a Paulo: Henryk Łopaciński 38.000.000 mk.
- Na Dom Serca Jezusowego: Henryk Łopaciński 2.000.000 mk.
- Na najbardziej potrzebnych m. Wilna: Henryk Łopaciński 2.000.000 mk.
- Na Schronisko Nieuleczalnie chorych: zamiast kwiatów na trumnę nieodżałowanej ś. p. D-ra Juliana Moraczewskiego — Marja i Stefan Wayne 20.000.000 mk

Nadesłane.

Do Gabinetu Kosmetycznego Mickiewicza Nr. 18. Składam podziękowanie za pełne wyliczenie mnie przyszytych i wagrów, których od kilka lat niczem nie mogłem wyliczyć. Antoni Hakłowicz ul. Szklanna 9.

Restauracja „BRISTOL“

MENU na dzień 9 kwietnia.

- I. Zupa ogórkowa Consommé Bysol
- II. Gulasz po węgiersku Rumsztyk z cebulką Jajka à la pompadour Gigté de mouton
- III. Compot

Elektro-mechanik

z długoletnią praktyką specjal. motory spaleni-skowe, poszukuje posady, łaskawe oferty ul. Wielka Nr. 3, m. 6, mechanik. Tamże okazjynie sprzedaje się aparat kinematograficzny „Pate“.

2 mies. szczenię, ogon czarny z brązowymi łapami, b. wianami, pyskiem i tyłem, z białą giestką na pierś, piesek z przewiskiem „Hatas“ wyszły z pod płotu d. Nr. 23, około kinematografu kolejowego i zginął w sobotę 5 b. m. Uczciwego znalazcę proszę o zwrot za wynagrodzeniem. Kolejowa ul. d. Nr. 23.

Były rządowy leśniczy, posiadający 20 lat praktyki, poszukuje odpowiednią posadę w lasach prywatnych. Adres: Derewno, ziemi Wileńskiej, powiatu Wołczyńskiego, K. P.

KUCHARKA-OCHMISTRZYNI

(na wyjazd) potrzebna. Wy-magane poważne rekomendacje, hotel „Bristol“ Nr. 23, od 2—4 pop.

Dr. Med.

E. Suszyński choroby weneryczne-skońne, piciowe od 1—2 i od 4—7 wiecz. **Ul. Mickiewicza 30**

Dr. O. KENIGSBURG

choroby weneryczne, syfilis i skórne, ul. Mickiewicza 4. Przyjm. 9—1, 5—8.

Kobieta lekarz

Dr. Abramowiczowa choroby kobiece i aku-szerka Kaszaniowa 7, m. 7, g. 9—10 i 3—5.

Kobieta-Lekarz
Dr. med.
Z. SZWARC-ZELDOWICZ
Choroby kobiece, wene-ryczne i moszopł. Przyjęcie od 9—10 i 12—6, ul. Ad. Mickiewicza 24

O-T. LUKIEWICZ
Choroby skórne i weneryczne.
Ul. Ad. Mickiewicza 9, — wejście z ul. Śniadeckich 1. — Przyjmuje od 4 — 7, Zgubione tymczasowo za-świadczanie likwidacy-cyjne, wydaje przez 3 dny samoczynowy w r. 1922 na imię Bronisława Dme-chowskiego, ulewżania się.

Kino-Teatr „HELIOS” ul. Wileńska 38.

Dziś Monumentalny film epoki jeral Napoleona I Romans Księżniczki de Valoy (Przygody młodego Medarda)

w 7 akt. Podług dram. opowieści Artura Sznitzlera. W rolach głównych bożek kobiet Michał Warkoni i Agnieszka D'Estier.

Kino-Teatr „Polonia” Mickiewicza 22. Dyr. G. Slepjan.

Dziś! Premjowana piękność AGNES AURES jako królowa baletu „TRIVOLITY”

U PROGU ZDRADY.

Sensacyjne przygody lorda angielskiego. Wielkie arcydzieło filmowe w Grecji, wytwórni „Baudet” (Francja). Piękne widoki wysp greckich. — Dla dzieci dozwo one.

KINO-TEATR „Piccadilly” ul. Wielka 72.

Dziś! Sensacyjny obraz! Przez miłość i zemstę

Sensacyjne przygody lorda angielskiego. Wielkie arcydzieło filmowe w Grecji, wytwórni „Baudet” (Francja). Piękne widoki wysp greckich. — Dla dzieci dozwo one.

Polskie Kino „JUTRZENKA” Wielka 94.

Walka Narodów. Rok 1914 — 1920. WOJNA EUROPEJSKA czyli ZMARTWYCHWSTANIE POLSKI. Wielka epopeja w 7 wielkich aktach z prologiem. Niewidziany dotychczas naukowy — patriotyczny program, w którym ujrzemy walki na wszystkich frontach. Powstanie na Górnym Śląsku i Rozbrojenie Niemców w Warszawie oraz bohaterowie i dyplomaci całego świata.

Kobieta - Lekarz D-r Piotrowicz-Jurczenko Ordynator Szpitala Sawicz. Choroby skórne i weneryczne. Zawalna 22. Przyjmuje wyłączenie panie od g. 2 1/2 - 4 1/2 pop.

Poszukuję rządcy lub ogrodnika do majątku. Adres: Wilno, ul. Chiwińska 52 m. 1. Rosołowski Stanisław. 7 D-r medycyny B. SZYRWINOT Choroby: skórne, weneryczne, syfilis. Wielka 19. 10-1 i 4-7.

D-r POPILSKI Choroby skórne i wener. W. Poblanka 2, róg Zawalnej 10-1 i 5-7.

NA RATY!! NA RATY!!

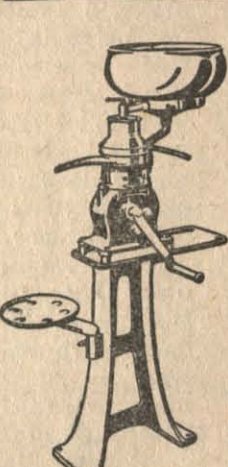
SPÓŁKA WARSZAWSKA „WYGODA” UL WIELKA 37.

!! NA RATY !!

Na najdogodniejszych warunkach dla Szanownej Klienteli! Wielki wybór gotowych ubiorów męskich, damskich i dziecięcych, oraz gotowej bielizny. Towary Manufakturowe i Bielizniane wszelkiego rodzaju na metry. DZEMPRY I ŻAKIETY WELNIANE. Zapewniamy, iż ceny niżej gotówkowych.

Polecając się łaskawym względem Szanownej Klienteli pozostajemy Z poważaniem Spółka Warszawska „WYGODA” ul. Wielka 37.

Na Raty Rowery, maszyny do szycia i gramofony na dogodnych warunkach poleca „Uniwersal” ul. Wielka 21. Wielki wybór płyt gramofonowych oraz muzycznych i sportowych artykułów. URZĘDNIKOM I WOJSKOWYM SPECJALNY RABAT.

Wirówki „KRUPPA”

W rozmiarach 40—400 litr. „Union” Hurtownia maszyn rolniczych Gdańsk Bastion Roggen 12.

OGŁOSZENIE. Niniejszem podaje się do ogólnej wiadomości, że w dniu 11 kwietnia r. b. w Starostwie powiatu Wileńsko-Trockiego (Wilno, Ostrobramska 6.) o godz. 11 rano odbędzie się licytacja na 1 byczka. (—) B. GRABOWSKI St. rosta powiatu Wileńsko-Trockiego.

W dniu 11 kwietnia 1924 r. o godzinie 11 przy ul. Łukiszskiej 5, w stajni kom. P. P. XVI okr. odbędzie się sprzedaż z licytacji 11 wybrakowanych koni policyjnych.

POSZUKUJĘ POŻYCZKI

do 10 000 (dziesięciu tys.) złotych pol. pod hypotekę domu i ziemi, lub też przyjmę jako udziałowca do fabryki. Oferty składać w Redakcji pod „Fabryka”. 2

Kto chce mieć dobre pieczywo na święta Wielkanocne niech kupuje mąkę pszenną „patent” „5 złotych medal” z najlepszej pszenicy w specjalnym opakowaniu 16 kg. w białych ostemplowanych woreczkach z naszymi nalepkami. Obstalunki także telefonicznie Nr. 213. Zadzajcie w sklepach! Młyn Anglo Canadian Industrial Ltd. A. G. de Scherblin, Repräsentant W. Stefańska 29.

Ogłoszenie.

Do Rejestru Handlowego Dział B, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 27 marca 1924 roku pod Nr. 133 wciągnięto dodatkowy wpis następujący: „Kredyt Polski” Bank Akcyjny, spółka Akcyjna w Warszawie oddział w Wilnie. Na zebraniu Zarządu Centrali w dn 12 stycznia 1924 r. zostało udzielone prawo podpisu za oddział w Wilnie prokurentowi Marjanowi Freislerowi zam. przy oddziale Banku ul. Mickiewicza 9.

Ogłoszenie.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 22 marca 1924 roku pod Nr. 1011 wciągnięto: R. H. A. 1—1011. Firma: „Kozyrowicz Johann sklep tytoniowy”. Siedziba w Wilnie ul. Niemiecka Nr. 3. Firma istnieje od 1905 r. Właściciel Kozyrowicz Johann zam. tamże.

Ogłoszenie.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 26-go marca 1924 r. pod Nr. 1029 wciągnięto: R. H. A. 1—1029. Firma: „Berta Szejner i Chackiel Zetel”. Siedziba w Wilnie ul. Niemieckiej Nr. 31. Przedmiot — handel obuwiem. Firma istnieje od 1920 r. Współwłaściciele Berta Szejner i Chackiel Zetel zam. w Wilnie 1) Piłsudskiego 38, 2) Niemieckiej 31.

Ogłoszenie.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 26 marca 1924 roku pod Nr. 1031 wciągnięto: R. H. A. 1—1031. Firma: „Źródło Polskie” — Inżynier Handlu — Helena - Teresa Feldmanówna. Siedziba w Wilnie ul. Wileńska Nr. 29 m. 1. Przedmiot — sklep galanteryjno - perfumeryjny. Przedsiębiorstwo istnieje w Wilnie od 1919 r. Właścicielka Helena-Teresa Feldmanówna zamieszkuje w Wilnie ul. Wileńska 29.

Ogłoszenie.

Do Rejestru Handlowego Dział B, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 31-go marca 1924 r. pod Nr. 167 wciągnięto: R. H. B. 1—167. Firma: „Bank Leśny Spółka Akcyjna”. Siedziba spółki w Warszawie Oddział w Wilnie. Siedziba Centrali w Warszawie Krakowskie Przedmieście 50. Siedziba Oddziału w Wilnie ul. Śniadeckich 8. Celem spółki jest dokonywanie operacji w § 12 statutu określonych. Kapitał zakładowy spółki wynosi 300,000,000 mk. pol. podzielony na 300,000 akcji całkowicie wpłacony. Zarząd centrali stanowią: Wacław Sliwiński — prezes Zarządu, Karol Jaroszyński, Bronisław Berman, Edmund Przybyszewski, Emanuel Obrapaleki, Zygmunt Rusinek, Jan Hubert Mitkiewicz i Bolesław Perkowski; ostatni dwaj władni są podpisywać za centralę i wszystkie oddziały. Dyrektorem Oddziału Wileńskiego jest Jakób Szykier, wice-dyrektorem Włodzimierz Chylewski zam. w Wilnie. Wymienieni mają prawo podpisu za Bank łącznie z jednym z członków Zarządu lub z p. Stanisławem Brzostowskim. Prokurentem oddziału jest Stanisław Brzostowski zam. przy ulicy Ad. Mickiewicza 29. Spółka Akcyjna; Statut jej zatwierdzony przez Tymczasową Komisję Rządzącą Litwy Środkowej dn. 24 marca 1922 r. Postanowienie Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu w przedmiocie częściowych zmian statutu i przeniesienia siedziby spółki do Warszawy opublikowane zostało w Nr. 25 Monit. Polsk. z d. 30 stycznia 1924 r.

POLECAMY NA ŚWIĘTA WINA WYBOROWE PIERWSZEJ WILEŃSKIEJ SPÓŁKI WIN I PRZETWORÓW OWOCOWYCH, uznane przez Komitet wystawowy w CENTRALNEM T-WIE ROLNICZEM w WARSZAWIE JAKO CZYSTE I ZDROWE. Żądać we wszystkich pierwszorzędnych sklepach i restauracjach.

W. BORKOWSKI WILNO ul. Ś-to-Jańska 1. POLECA TOWARY ŚWIĄTECZNE: JAJKA SZKLANE i DREWNIANE, SERWETKI BIBULKOWE, PODKŁADY do CIAST, BIBULKI KOLOROWE itp. Wielki wybór Pocztówek świątecznych. Zabawki letnie dla dzieci. Ceny konkurencyjne.

W TARGU POZNAŃSKIM 27. 4. — 4. 5. 1924

SKLEP OBUWIA „EXPRESS” WILNO, PORTOWA 7 Nadszedł transport zagranicznych „SANDAŁÓW.” MĘSKICH, DAMSKICH I DZIECIENNYCH. GWARANTOWANA TRWAŁOŚĆ.

Dr. Wołodźko Dr. L. Ginsberg Akuszerka ordynator szpitala Sawicz. Choroby weneryczne, syfilis i skórne. Ul. Trocka ne. Od godz. 12—2 i 5—6. Zawalna 22. 3 róg Wileńskiej. Tel. 352 od 9—1 i 4—7.

KUPIĘ książki polskie do czytania w każdej ilości. Ul. Piłsudskiego Nr. 20, m. 2.

Zginął szpic, suczka, wabi się „Fryna” — odprowadzić Ponarska 63—7.

Złota piękna branzoletka okazujnie do sprzedania. Mostowa 4—4, parter, prawa oficyna, od 3—6.

Natychmiast na ten rok oddam 35 dz. łąki nad Merezanką za 2 tys. franków. Rożański — ul. Kasztanowa 4—9.

Cheć wydzierżawić niewielki ogród owocowo-warzywny z małym domkiem, ewentualnie z mieszkaniami. Oferty nadsyłać: Antekol, ul. Sióstr Miłosierdzia Nr. 6, E. Suciłka.

DOM drewniany z ogrodem owocowo-warzywnym wydzierżawia się. (Letnisko w mieście). Dowiedzieć się: W. Poblanka 6, m. 7, w godz. 3—5.

Panna poszukuje posady kasjerki, biurolistki lub subjektowej. Posiada dobre referencje. Zasiadać: Apteka Ostrobramska od 3—8 wiecz.

Zgub. dawód osobisty, wyd. przez Starostwo Wilejskie, oraz legitymacje kol. na imię Wacława Łośia, zam. na st. Mołodeczno — unieważnia się.

Skradz. dowód osob. wyd. przez gminę Bystrzycka, oraz 2 paszporty końskie na imię Planowa Jana, zam. w Wilejce — unieważnia się.

Niniejszym unieważnia się wszystkie plenipotencje, wyd. przez męża mego Mieczysława Bienieślawskiego (junior), zmarłego w 1920 roku. Aleksandra Bienieślawska.

Zgub. paszport ros beztermin., wyd. przez Magistrat m. Świeciany na imię Aleksandry Sablińskiej, zam. przy ul. Wilekiej 3 — unieważnia się.

Zgubiono legitymację tymczasową, wyd. przez Lidskie Starostwo, w 1922 r. na imię Wiera Żychówna, zam. w Lidsku, Stobódka 95, unieważnia się.

9 POLSKA LOTERJA PAŃSTWOWA w złotych. Ciągnienie 1-ej klasy 14 i 15 kwietnia. Połowa biletów wygrywa. Główna wygrana na jeden bilet czterech serji 120.000 złotych. Cena pojedynczego losu 6 złotych. Bilety u kolektora K. Gorzuchowskiego Zamkowa 9.

PRZETARG. Okręgowa Dyrekcja Robót Publicznych niniejszym ogłasza przetarg na dzierżawę w Wilnie: a) ogrodu warz.-owocowego przy ul. Cerkiewnej 4, na sezon owocowy 1924 r. b) „ Ostrobramskiej 9, c) „ 7, d) „ Letniej 5, e) „ Młynowej 12, f) placu nad rz. Wilją b. cegielni Szmita na Zakrecie, obszarem około 10 ha na okres 1 roku.

Pisemne oferty na każdy z powyższych obiektów oddzielnie, w zapieczętowanych i zalakowanych kopertach ze wskazaniem oferowanych za dzierżawę sum w złotych polskich, równych frankowi złotemu, będą przyjmowane w kancelarii Oddziału Budowlanego O. D. R. P. w Wilnie, plac Katedralny 2, II gie piętro, pokój 77 do godziny 11-ej dnia 23-go kwietnia 1924 roku, po czym w tymże dniu o godz. 1-ej popołudniu nastąpi ich otwarcie. Osoby życzące przystąpić do przetargu muszą złożyć do godz. 11 23 kwietnia r. b. w Buchalterji O. D. R. P. (pokój 83) wadium w wysokości 10%, ceny wywoławczej, która wynosi dla ogrodów przy ul. Cerkiewnej 4—85 fr. zł. Ostrobramskiej 9—820 zł. fr. Ostrobramskiej 7—28 fr. zł. Letniej 5—355 fr. zł. Młynowej 12—500 fr. zł. W. Poblance 38—315 fr. zł. i dla placu b. cegielni Samita na Zakrecie—30 fr. zł. Wszelkich informacji o warunkach dzierżawy wymienionych obiektów udziela w godzinach urzędowych Zarząd Gmachów Państwowych O. D. R. P. (plac Katedralny 2, pokój 75). Dyrektor.

OBWIESZCZENIE. Magistrat m. Wilna niniejszem podaje do wiadomości, że poszukuje przedsiębiorcy do oczyszczenia miasta od padliny i walejącej się psów. Bliższych informacji reflektanci mogą zasięgnąć w Magistracie m. Wilna Dominikańska 2, pok. 129. Magistrat m. Wilna.

NASIONA pierwszorzędnej jakości poleca Sklep Rolniczy, Szwarcowe i (Wielka 15). CENY KONKURENCYJNE.

KAPELUSZE damskie na zamówienie i gotowe oraz przeróbka Wykwintne fasony, najtańsze ceny ul. Ad. Mickiewicza № 44 m. 22.

Kupię ziemię z domem w okolicy Wilna. Wiadomość: Wilno, ul. Mostowa 5, m. 6, Zachowiczowa, od 3—7 pop. Pożądane bez pośrednictwa. Wdowa „inteligentna z ukończoną szkołą gospodarstwa” spodarczą zajmie się samodzielnie gospodarstwem w majątku. Kopsańska 12b, m. 3, „dla wdowy”.